

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Migrationsverkets remissvar gällande SOU 2020:16 Ett effektivare regelverk för utlänningsärenden med säkerhetsaspekter

(Ju2020/01303/L4)

Migrationsverket välkomnar att det sker en översyn av reglerna för handläggning av personer misstänkta för terrorism och för att vara ett hot mot Sveriges säkerhet.

Nedan anges vid varje rubrik de delar av förslaget som Migrationsverket önskar att särskilt kommentera.

Förändrad process

Internationell rätt kopplat till processen och användningen av tvångsmedel

Migrationsverket delar utredningens bedömning att artikel 72 i FEUF¹ stärker Sveriges suveränitet, dvs. landets rätt att som nation ta ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten och därmed även att välja vilka personer som ska ha rätt att bosätta sig i landet när det gäller tredjelandsmedborgare. Det bör dock utredas ytterligare om även EU-medborgares fria rörlighet, som utgör primärrätt och grundar sig på samma fördrag, kan begränsas med stöd av artikeln.

Även om artikel 72 undantar en stor del av EU-rätten är Sverige alltså bundet av Europakonventionen². När det gäller frågan om möjligheterna att utvisa personen blir artiklarna 2 och 3 aktuella. Dessa artiklar skyddas i processen genom Migrationsöverdomstolens yttranden och förfarandet vid prövning av verkställighetshinder.

---

¹ Den konsoliderade version av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt 2012/C 326/01

² Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna

Men, Europakonventionen skyddar också, enligt artikel 8, enskilds privatliv och blir aktuell vid prövning av rättssäkerheten för tillämpningen av tvångsmedel. Eftersom det räcker att omfattas av lagen för att kunna bli föremål för tvångsmedlen måste denna artikel särskilt beaktas vid bedömningen av personkretsen.

Lagen om särskild utlänningskontroll har ingen hänvisning till finansieringslagen, rekryteringslagen eller samröresbrottet. Det är nu tänkt att den nya lagen ska inkludera dessa brott. Eftersom brotten, som personen kan misstänkas för därmed blir fler blir det även en naturlig utökning av antalet personer som kan omfattas av den nya lagen.

Migrationsverket anser att det är lämpligt att inkludera samtliga brott som i Sverige bedöms vara terrorrelaterade men konstaterar att det i kombination med att beviskravet sänks uppkommer risker för att lagen kommer att kunna omfatta många människor, som endast har en indirekt koppling till terrorism.

Beviskravet i lagen om särskild utlänningskontroll (LSU)³ ”kan befaras” är visserligen ovanligt men har hittills fungerat bra. Beviskravet ligger nära beviskravet ”sannolikt” som tillämpas inom asyldrätten.

Beviskravet ”kan antas” är brottmålsprocessens lägsta beviskrav. Denna nivå av säkerhet måste vara uppfylld för att inleda en förundersökning enligt 23 kap. 1 § rättegångsbalken⁴. I doktrinen brukar man tala om en nivå av säkerhet på cirka 10–12 %. Beviskravet är således mycket lägre än det beviskrav som uppställs för tvångsmedel enligt rättegångsbalken (skäligen misstänkt).

Utredningen föreslår att flera tvångsmedel ska kunna användas mot de som omfattas av lagen: förvar upp till tre år, anmälningsskyldighet, hemlig rumsavlyssning, hemlig kameraövervakning, hemlig dataavläsning m.m. Många av dessa tvångsmedel drabbar även personer som är i kontakt med den, som omfattas av lagen.

Migrationsverket konstaterar att flera av dessa tvångsmedel är mycket integritetskränkande. Mot bakgrund härav finns det risker med att sänka beviskravet så att det inkluderar många människor. Det bör utredas ytterligare om artikel 8 i Europakonventionen tillåter att tvångsmedel används vid ett sänkt beviskrav.

Migrationsverket anser vidare att beviskravet ”kan antas” har så stor anknytning till brottmålsprocessen att det finns en risk för att man vid tolkning av begreppet vänder sig till allmän domstols praxis. Utvisning i kvalificerade säkerhetsärenden är ett administrativt förfarande och det finns upparbetad praxis från förvaltningsdomstol gällande beviskravet ”kan befaras”.

---

³ SFS 1991:572

⁴ SFS 1942:740

Saken

Migrationsverket är positivt till att den nya lagen skiljs från utlänningslagen⁵ men anser att avskiljandet kunde bli ännu tydligare.

I de ärenden som prövas enligt förslaget till ny lag kommer saken att vara utvisning. I ärenden enligt utlänningslagen är saken som regel uppehållstillstånd⁶.

Bestämmelsen i 2 kap. 8 § i förslaget till ny lag anger att Säkerhetspolisens ansökan prövas först, vilket innebär att utvisningen prövas innan vissa ansökningar om uppehållstillstånd prövas. Migrationsverket anser att det vore tydligare om det klart framgick att Säkerhetspolisens ansökan prövas före alla ansökningar som lämnats in av personen. Detta borde även förtydligas i 1 kap. 14 § utlänningslagen.

Om Säkerhetspolisens ansökan beviljas återkallas statusförklaring och ställning som varaktigt bosatt⁷ samt ett beviljat uppehållstillstånd upphör att gälla⁸. Dessa bestämmelser bör även ange att permanent uppehållsrätt och permanent uppehållskort upphör att gälla. Vidare bör 2 kap. 8 § i förslaget till ny lag ange att ansökan om permanent uppehållsrätt och uppehållskort förfaller vid en utvisning enligt denna lag.

När Säkerhetspolisens ansökan har beviljats genom ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut bör det tydligt framgå av 1 kap. 7 § och 14 § utlänningslagen att samtliga ansökningar enligt 12 kap. utlänningslagen ska prövas enligt den nya lagen (dvs. även 12 kap. 16 b § (brottsutvisade) 12 kap. 12 § (inhibition på begäran av ett internationellt organ)) oavsett om utläningen befinner sig i Sverige eller ej.

Om Säkerhetspolisens ansökan avslås ska frågan om uppehållstillstånd, arbetstillstånd m.m. prövas enligt utlänningslagen. Eftersom saken är utvisning, fram till dess Säkerhetspolisens ansökan avslås, och prövningen först därefter övergår till att pröva frågor om uppehållstillstånd m.m. enligt utlänningslagens bestämmelser bedöms hänvisningen i den nya lagen⁹ till kapitel 5 och 6 i utlänningslagen inte vara nödvändig. Dock krävs i dessa fall att det klart framgår av lagtexten i den nya lagen och i utlänningslagen¹⁰ att ärendet inte längre ska prövas enligt den nya lagen.

En mer markerad skillnad mellan lagarnas tillämpningsområde ökar möjligheterna att besluta om utvisning enligt den nya lagen trots att det redan finns ett avlägsnandebeslut som fattats av Migrationsverket, Polismyndigheten eller allmän domstol enligt 8 kap. utlänningslagen¹¹.

⁵ SFS 2005:716

⁶ Se Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2007:31

⁷ 2 kap. 6 § i förslaget till ny lag

⁸ 2 kap. 7 § i förslaget till ny lag

⁹ 1 kap. 4 § första stycket 2 – 3 i förslaget till ny lag

¹⁰ 1 kap. 14 § utlänningslagen

¹¹ jmf. Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2016:3

Vid utformningen av ny lag bör det även säkerställas att det är möjligt för allmän domstol att i ett brottmål besluta om utvisning trots att personen även föremål för en process enligt den nya lagen¹². Det bör även beaktas att vissa av de ärenden, som enligt förslaget ska avvakta att ärendet om utvisning enligt den nya lagen har avgjorts, innehåller lagstadgade tidsfrister¹³, som Migrationsverket pga. processen enligt den nya lagen kommer att få svårt att hålla.

Förändrad roll för Migrationsverket

Nedan önskar Migrationsverket särskilt kommentera vissa delar av förslaget som kommer att medföra att Migrationsverket antingen får en ny roll eller en tillkommande uppgift. Migrationsverket vill i dessa delar särskilt lyfta frågan om det är rimligt att Migrationsverket får följande uppgifter:

- att tilldela sociala rättigheter och boenden till personer som utgör ett hot mot Sveriges säkerhet,
- att vara underställande myndighet för interimistiska förvarsbeslut,
- att vara handläggande myndighet för förvarsfrågan under perioder när en annan myndighet handlägger ärendet i övrigt, och
- att besluta om elektronisk övervakning.

Flera av dessa arbetsuppgifter har närmare koppling till andra myndigheter, såsom kommuner, domstolar eller Säkerhetspolisen. Det är inte naturligt att placera uppgifterna hos en myndighet som i huvudsak har som uppgift att pröva rätten till uppehållstillstånd och medborgarskap.

Sociala rättigheter vid verkställighetshinder

I utredningen anges att inhibition bör vara huvudalternativet vid verkställighetshinder och att det krävs särskilda skäl för ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på ett år. Motiveringen till detta är att dessa personer inte har rätt att vistas i Sverige och att de därför inte heller bör få de rättigheter som är förenade med ett uppehållstillstånd.

Utredningen tar inte upp följderna av de olika besluten. Migrationsverket anser dock att de är högst relevanta och bör diskuteras innan lagstiftning påbörjas.

När det gäller utlänningsens sociala rättigheter har dessa diskuterats i praxis från EU-domstolen¹⁴.

I flera av de fall som anges i utredningen beror verkställighetshindret på att personen löper risk för behandling i strid med artikel 3 i Europakonventionen eller 12 kap 1 – 3 §§ utlänningslagen.

¹² Bestämmelsen i 1 kap. 4 § i den nya lagen bör därför hänvisa till 8 a kap. 1 § utlänningslagen.

¹³ T.ex. 4 a kap. 1 § utlänningsförordningen (2006:97)

¹⁴ De förenade målen C-391/16, C-77/17 och C-78/17

En del av de personer som denna lag gäller har tidigare varit asylsökande och förlorat rätten till ersättning enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA)¹⁵. En del av de personer som denna lag gäller är asylsökande och därmed inkluderade i LMA när de omfattas av den nya lagen¹⁶. När utvisningsbeslutet vinner laga kraft kommer de att förlora rätten till bistånd¹⁷. Om verkställigheten av utvisningsbeslutet inhiberas kommer dessa personer att återinträda i LMA¹⁸ och efter ansökan få rätt till ekonomiskt stöd samt boende.

Vissa personer kommer att ha varit folkbokförda och ha haft rätt till bosättningsbaserade förmåner. Om syftet är att de inte ska behålla dem så måste de avregistreras från folkbokföringen. Bestämmelsen i 20 § folkbokföringslagen¹⁹ ger idag inte stöd för att direkt avregistrera dem. Man kan ta hänsyn till att de inte har uppehållstillstånd men om deras utvisningsbeslut är inhiberat kommer de sannolikt att vara fortsatt folkbokförda.

Det föreslås också av utredningen att det införs en möjlighet att bevilja tidsbegränsat uppehållstillstånd på ett år. Om detta sker finns det en risk att de folkbokför sig/respektive inte skrivs ut från folkbokföringen och blir därmed berättigade till bosättningsbaserade förmåner. Detta är såvitt vi förstår inte utredningens syfte.

Om man inte gör några förändringar i folkbokföringslagen och i LMA kommer därför:

- en del av de aktuella personerna att få bosättningsbaserade förmåner med samma villkor som övriga personer bosatta i Sverige,
- en del att få LMA-ersättning och boende, samt
- en del att få vård som papperslösa och nödbistånd från kommunerna²⁰.

Migrationsverket anser att det är rimligt att personer som kan misstänkas för allvarligare brottslighet såsom t.ex. terrorbrott efter beslut om utvisning inte får rätt till mer än begränsade ekonomiska rättigheter. Detta är också möjligt med hänvisning till EU-domstolens praxis²¹.

Oaktat vilken lösning man väljer anser Migrationsverket att det inte är lämpligt att ge dem rätt till boende i Migrationsverkets regi. Migrationsverkets boenden för asylsökande är avsedda för temporära vistelser av personer som söker skydd. Migrationsverkets boenden är inte avsedda för längre tids vistelser av personer som har lagakraftvunna utvisningsbeslut pga. att de misstänks för att begå allvarlig brottslighet såsom terrorbrott. Kommunerna är mer rustade för att hantera denna grupp eftersom de bl.a.

¹⁵ 11 § andra stycket LMA

¹⁶ Lag (2021:000) om särskild kontroll av vissa utlänningar

¹⁷ 11 § andra stycket LMA

¹⁸ 11 a § LMA

¹⁹ SFS 1991:481

²⁰ 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453)

²¹ De förenade målen C-391/16, C-77/17 och C-78/17

ansvarar för att ha en organisation för att bistå avhoppare från kriminella gäng och IS-återvändare.

Handläggande myndighet – förvar/ uppsikt

Det är positivt att utredningen föreslår en tydlig reglering av vilken myndighet som är handläggande myndighet i förvarsfrågan. Migrationsverket vill dock uppmärksamma departementet på att handläggningen av förvarsärendet försåras när en myndighet är handläggande myndighet för förvaret och annan myndighet ansvarar för utvisningsärendet. En sådan lösning ökar risken för att uppgifter som talar för att den enskilde ska frigges inte kommer handläggande myndighet i förvarsfrågan tillhanda.

Migrationsverket kommer – enligt föreslagen lag – att vara handläggande myndighet för förvaret när verkets beslut överklagats och utvisningsärendet handläggs i Migrationsöverdomstolen. Det medför att Migrationsverket inte kommer att ha full insyn i samtliga handlingar som kan komma att påverka förvarsbeslutet och det blir otydligt för såväl parten som dennes ombud eller offentliga biträde vilka uppgifter som ska ges in till Migrationsöverdomstolen och vilka som ska ges in till Migrationsverket. Risken finns att personen hålls i förvar trots att förvarsgrund inte längre finns.

Interimistiska beslut om förvar

Det som i förslaget skiljer sig från dagens reglering är att Migrationsverket kommer att bli behörig myndighet för förvarsfrågan så snart någon annan myndighet fattat beslut om förvar och verkställt det interimistiska beslutet. Migrationsverket anser med anledning härav att reglerna behöver bli tydligare.

I 3 kap 7 § i den nya lagen anges att beslutet genast ska anmälas till Migrationsverket och att Migrationsverket snarast ska pröva om beslutet ska fortsätta gälla. I 3 kap 8 § i den nya lagen anges att ett beslut ska så snart som möjligt anmälas till den behöriga myndigheten.

Säkerhetsärenden ska handläggas skyndsamt och detta krav finns även i förvarsförfarandet. Migrationsverket anser dock att det finns rättssäkerhetsrisker med att inte ha fasta (korta) tidsgränser för när det ska underställas Migrationsverkets prövning och hur lång tid Säkerhetspolisen har på sig att ansöka om utvisning eftersom det interimistiska beslutet inte kan överklagas och personen inte har rätt till offentligt biträde förrän ansökan om utvisning inkommit till Migrationsverket. Det måste också bli tydligt i lagen vilket beslut som blir bärare av tvångsåtgärden.

Försöksverksamheten med elektronisk övervakning

Det finns ett behov av en översyn av föreslagen lagtext. I utredningen anges att elektronisk övervakning ska kunna beslutas innan det blir fråga om att upphäva förvaret – ett s.k. villkorat beslut. Detta kan vara en fördel när beslut om förvar fattas särskilt som även detta förfarande kräver muntlig handläggning och offentligt biträde. Förfarandet med villkorat beslut har dock inte fått någon reglering i lagtexten. Här anges istället att beslut om elektronisk övervakning gäller omedelbart. Beslutet om elektronisk

övervakning ska vidare gälla i sex månader. Det framgår inte om denna tid löper från beslutet eller från den tidpunkt när beslutet verkställs. Migrationsverket bedömer att lagtexten måste bli tydligare i dessa delar för att det ska gå att fatta villkorade beslut.

Migrationsverket föreslås i utredningen bli beslutande myndighet för elektronisk övervakning och ska under handläggningen förordna biträde samt hålla muntlig handläggning. Migrationsverket konstaterar att detta är en ny arbetsuppgift som är apart från myndighetens övriga uppgifter och kräver ökade resurser för myndigheten.

Ökad arbetsbelastning för Migrationsverket

Utredningen bedömer att eftersom den nya lagen får en tydlig struktur och är mer överblickbar kommer hanteringen av säkerhetsärenden bli mer effektiv.

Det är positivt att lagen blir mer överblickbar men det kommer troligen inte uppväga den ökade arbetsbelastningen som ett ökat antal säkerhetsärenden innebär. Säkerhetsärenden är idag mycket resurskrävande och i det nya förslaget finns det många moment som kräver muntlighet. Eftersom antalet säkerhetsärenden kommer att öka, bedömer Migrationsverket att också antalet utvisningsbeslut som inte kommer att kunna verkställas kommer att öka. Detta medför att personerna blir kvar i landet och kan bilda familj och få andra anknytningar till Sverige vilket kan resultera i nya ansökningar om uppehållstillstånd/upphävande av utvisningsbeslut och en ökad arbetsbelastning för verket.

Migrationsverket välkomnar förslaget om undantag från passkravet då utlänningar i säkerhetsärenden beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder. Likaså välkomnas förslagen att främlingspass ska kunna återkallas i säkerhetsärenden. I lagförslaget finns dock en generell möjlighet till återkallelse av främlingspass och en generell överklagandemöjlighet. Migrationsverket delar inte utredningens bedömning att endast ett fåtal personer kommer att överklaga ett beslut om att avslå ansökan om främlingspass och att det inte kommer att leda till mycket merarbete. Verket menar istället att ett större antal personer kommer att överklaga sådana beslut med en ökad arbetsbelastning som följd.

Det föreslås även en ny grund för återkallelse av uppehållstillstånd. Även om återkallelse av uppehållstillstånd kan komma att ske i flera ärenden är det svårt att i nuläget beräkna antalet tillkommande ärenden. Migrationsverket anser dock att även detta kommer att innebära en ökad arbetsbelastning.

Därtill kommer förslaget med elektronisk övervakning som också kräver ett merarbete. Migrationsverket anser därför att det behövs en noggrann ekonomisk konsekvensanalys av de tillkommande kostnaderna.

Övriga synpunkter på föreslagen författningstext

Lagen (2021:000) om särskild kontroll av vissa utlänningar

Begreppet ”beslutande myndighet”

I 6 kap. 5 § andra stycket hänvisas till ”beslutande myndighet”. Migrationsverket bedömer att detta begrepp kan bli otydligt för rättstillämparen eftersom det inte klargör om det är den myndighet som har fattat beslut om utvisning och förvar eller den myndighet som efter överklagande handlägger och ska fatta beslut om utvisning och förvar.

Ett förtydligande i 1 kap. 6 § av begreppet ”beslutande myndighet” hade underlättat för rättstillämparen.

Återkallelse av statusförklaring

Ett ärende om återkallelse av skyddsstatusförklaring kräver att vissa procedurregler, som anges i asylprocedurdirektivet²² iakttas: Migrationsverket ska underrätta utlänningen om när ett ärende om återkallelse av statusförklaring inleds. Vidare ska utlänningen ha rätt yttra sig över återkallelsen. Den enskilde har vidare rätt till ett effektivt rättsmedel inför domstol²³.

I förslaget till ny lag anges att regeringen bör ha möjlighet att besluta om återkallelse när den beslutar i utvisningsfrågan²⁴. Eftersom regeringen i tidigare lagstiftningsarbete bedömt att återkallelse av statusförklaring i kvalificerade säkerhetsärenden inte ska undantas direktivets regler, utan i stället kunna överklagas i vanlig ordning till av migrationsdomstol bör det göras ett förtydligande om hur förslaget förhåller sig till asylprocedurdirektivet och EU-fördraget.

Tidsbegränsade återreseförbud

Tidsbegränsade återreseförbud bör, precis som andra återreseförbud, börja löpa i samband med att utlänningen lämnar landet. Eftersom det krävs att det framgår av beslutet vilken dag återreseförbudet att gälla (t.ex. 15 år från den dag du lämnar Sverige) måste det vara tydligt för Polismyndigheten och Migrationsverket när utlänningen lämnar Sverige. Det bör alltså införas någon möjlighet för utlänningen att lämna information när utresa sker och återreseförbudet därmed ska börja gälla.

Uppsikt

I förslaget till ny lag utökas utlänningslagens definition till att även innehålla ett förbud att lämna ett visst område. Migrationsverket gör bedömningen att det vore lämpligare att ha samma definition av uppsikt i båda lagarna. Om lagstiftaren önskar inkludera en möjlighet att besluta om

²² EU:s direktiv 2013/32/EU om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning)

²³ se artikel 46.1 c)

²⁴ 2 kap. 6 §

förbud att lämna ett visst område kan detta göras med ett separat tvångsmedel.

Överklaganden – för sent inkomna

I 7 kap 1 § sista meningen anges att ”i övrigt får beslut som meddelas av en förvaltningsmyndighet överklagas endast i de fall som anges i detta kapitel”. Migrationsverket kan komma att behöva meddela beslut om att t.ex. avvisa ett för sent inkommet överklagande avseende beslut om utvisning. Det behövs en kompletterande skrivning i kapitlet för att kunna hantera sådana förvaltningsbeslut.

Utlänningslagen och utlänningsförordningen

Undantaget för pass

Även om inhibition kommer att vara huvudregeln vid verkställighetshinder²⁵ finns en möjlighet att bevilja tidsbegränsat uppehållstillstånd, varvid utlänningslagen måste ha ett pass för att vistas i Sverige. Den föreslagna paragrafen 2 kap. 1 b § utlänningsförordningen (UtlF)²⁶ hänvisar endast till utlänningslagen och inte till den nya lagen om särskild kontroll av vissa utlänningslagar, trots att detta har varit utredningens avsikt. Migrationsverket anser därför att 2 kap. 1 b § UtlF bör kompletteras.

Nytt lagrum för att vägra uppehållstillstånd enligt 5 kap 3 a § UtlL

Det huvudsakliga motivet till den nya paragrafen i 5 kap. 17 c § är att ge ett tydligt signalvärde av att säkerhetshot kan vägras rätt att uppehålla sig i Sverige.

Genom att specifikt reglera vissa situationer, men inte andra, riskerar också den omständigheten att 5 kap. 3 a § är fakultativ och redan ger utrymme att vägra tillstånd att hamna i skymundan. Migrationsverket anser därför att bestämmelsen inte bör införas.

Arbetstillstånd

I utredningen²⁷ anges att personer som omfattas av den föreslagna lagen och som beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder bör kunna få arbetstillstånd. Migrationsverket delar inte denna uppfattning.

Upphållstillstånd på grund av verkställighetshinder beviljas enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen till personer som inte är ett säkerhetshot. Dessa uppehållstillstånd syftar inte till bosättning och arbetstillstånd beviljas därför normalt inte. Det finns ingen anledning att ge personer som utgör säkerhetshot fler förmåner än de som inte utgör säkerhetshot. Risken är då att de stärker sin etablering och familjanknytning i Sverige och att inkomsterna från arbetet används för ekonomiskt stöd till säkerhetshotande verksamhet.

---

²⁵ 2 kap. 12 § LSU

²⁶ SFS 2006:97

²⁷ Sid 598

Sammanfattningsvis

Migrationsverket är positivt till översynen av lagen. Migrationsverket är också positivt till flera praktiska förslag, såsom:

- att offentligt biträde som huvudregel ska vara advokat,
- att ett tidigare uppehållstillstånd upphör att gälla vid utvisning,
- att personer som omfattas av lagen inte får undantag från reglerna om arbetstillstånd,
- att det blir ett undantag för passkravet,
- att förfarandet vid ansökan om att utvisningsbeslutet ska upphävas blir reglerat,
- att Kammarrätten i Stockholm blir forum i frågor om utlämnande av allmän handling.

Migrationsverket anser dock att det vore bra om säkerhetsärenden som handläggs enligt utlänningslagen så långt det är möjligt får samma regler som säkerhetsärenden som handläggs enligt den nya lagen om särskild kontroll av vissa utlänningar.

Migrationsverket är vidare positivt till att samtliga brott som i Sverige bedöms vara terrorrelaterade inkluderas men bedömer att det finns rätts-säkerhetsrisker att använda tvångsmedel mot personer som endast med låg misstankegrad har indirekt koppling till terrorism. Det finns också rätts-säkerhetsrisker som behöver beaktas när det gäller interimistiska förvarsbeslut.

Det är positivt att utredningen föreslår en större åtskillnad mellan den nya lagen om särskild kontroll av vissa utlänningar och utlänningslagen, men det är möjligt att göra denna åtskillnad ännu tydligare för rättstillämparen.

Lagstiftaren bör inför lagstiftningsarbetet överväga om det är rimligt att ge Migrationsverket nya uppgifter som avviker från det huvuduppdrag Migrationsverket har. Flera av de föreslagna uppgifterna synes mer höra hemma hos domstol eller Säkerhetspolisen.

Det finns också ett behov av att överväga försörjningsaspekten för de utvisade som inte kan verkställas. Migrationsverket anser inte att det är lämpligt att bevilja arbetstillstånd. Migrationsverket anser inte heller att det är lämpligt att personer som utvisats med stöd av denna lag men inte kan verkställas hamnar bland asylsökande i Migrationsverkets boenden eller att de får eller får behålla fullständiga sociala rättigheter såsom om de var bosatta med uppehållstillstånd. Lämpligast är att lagstifta om en begränsad rätt till bistånd från kommunerna.

Migrationsverket bedömer slutligen att det finns flera förslag som medför en ökad arbetsbelastning för Migrationsverket och därmed också ett behov av ökad resurstilldelning. Det är viktigt att det inför ett lagstiftningsarbete görs en noggrann ekonomisk konsekvensutredning av detta behov.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av verksjuristerna Helene Hedebris och Johanna Erlandsson. I beredningen har även rättsenhetens enhetschef Åsa Nyblom Lööv och rättschefen Fredrik Beijer deltagit.

Mikael Ribbenvik